

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om medling i arbetstvister och 32 a § i lagen om rättegång i arbetsdomstolen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om medling i arbetstvister och 32 a § i lagen om rättegång i arbetsdomstolen (RP 214/2022 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Katariina Jämsén, arbets- och näringsministeriet
- riksförlikningsman Anu Sajavaara, Riksförlikningsmannens byrå
- arbetsmarknadschef Rami Lindström, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- direktör Minna Ahtiainen, STTK rf
- expert Katja Miettinen, Finlands näringsliv rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- arbetsdomstolen
- Statens arbetsmarknadsverk
- Kyrkans arbetsmarknadsverk
- Akava ry
- Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT.

Inget yttrande av

- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om medling i arbetstvister och lagen om rättegång i arbetsdomstolen.

I propositionen föreslås att det till lagen om medling i arbetstvister fogas en ny bestämmelse om frivillig medling och att parternas skyldigheter vid förberedelse inför medling preciseras.

Betänkande AjUB 16/2022 rd

Vidare föreslås det att lagen om rättegång i arbetsdomstolen ändras så att arbetsdomstolens behörighet i samband med hörande utvidgas.

Syftet med propositionen är dels att utveckla systemet för medling i arbetstvister för att i synnerhet gränstvister i anslutning till kollektivavtal ska kunna lösas, dels att möjliggöra hörande av de parter som behöver höras i ett arbetsdomstolsförfarande för att ett ärende ska kunna utredas.

Lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2023.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om medling i arbetstvister (nedan *arbetstvistlagen*) och lagen om rättegång i arbetsdomstolen (nedan *arbetsdomstolslagen*). Syftet med ändringarna är att stärka parternas möjligheter att föra arbetstvister till frivillig medling. De föreslagna ändringarna förpliktar parterna att förbereda sig bättre inför medling samt preciserar bestämmelserna om förfarandet för hörande i arbetsdomstolen för att möjliggöra ett mer omfattande hörande. Syftet med de föreslagna ändringarna är att utveckla systemet för medling i arbetstvister för att i synnerhet gränstvister i anslutning till kollektivavtal ska kunna lösas.

I en gränsvist är arbetsgivar- och arbetstagarsidan oeniga om vilket kollektivavtal som ska tillämpas på det arbete som arbetsgivaren låter utföra. Frivillig medling kan användas för att lösa gränstvister. Enligt den föreslagna 9 a § kan en förlikningsman på begäran av en part eller parterna i en arbetsvist inleda frivillig medling, även om arbetstvisten inte är förenad med hot om eller risk för arbetskonflikt. Medlingen kan inledas om båda parterna samtycker till det.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar. Utskottet ser det som viktigt att man försöker lösa arbetstvister innan de leder till en arbetskonflikt eller allvarligt äventyrar arbetsfreden. Sakkunniga har framfört att det behövs effektivare förfaranden för att lösa gränstvister än de som nu föreslås. Utskottet framhåller att det är viktigt att arbetet med att reformera medlingssystemet fortsätter och att man i större utsträckning än hittills ser över medlingsprocessen och hur den fungerar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 214/2022 rd utan ändringar.

Betänkande AjUB 16/2022 rd

Helsingfors 24.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Aino-Kaisa Pekonen vänst

vice ordförande Katja Taimela sd

medlem Kim Berg sd

medlem Atte Kaleva saml

medlem Tuomas Kettunen cent

medlem Rami Lehto saf

medlem Niina Malm sd

medlem Hanna-Leena Mattila cent

medlem Jukka Mäkynen saf

medlem Anders Norrback sv

medlem Arto Satonen saml

medlem Ruut Sjöblom saml

medlem Sofia Virta gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen.